

СЕКЦІЯ 2 СВІТОВЕ ГОСПОДАРСТВО І МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ

УДК 338.48

Омельницька В.О.

*асистент кафедри технології в ресторанному господарстві та готельної і ресторанної справи
Донецького національного університету економіки і торгівлі
імені Михайла Туган-Барановського*

СУТНІСТЬ ТА КЛАСИФІКАЦІЯ ВИДІВ ГАСТРОНОМІЧНОГО ТУРИЗМУ

АНОТАЦІЯ

Здійснено аналіз змісту гастрономічного туризму в системі туристичної діяльності, запропонована оптимальна авторська класифікація. Отримав подальший розвиток понятійно-категоріальний апарат теорії туризму. Удосконалено визначення поняття «гастрономічний туризм» та визначено найбільш авторитетні ознаки класифікації гастрономічного туризму.

Ключові слова: туризм, гастрономічний туризм, сутність, класифікація, види гастрономічного туризму.

АННОТАЦІЯ

Осуществлен анализ содержания гастрономического туризма в системе туристской деятельности, предложена оптимальная авторская классификация. Получил дальнейшее развитие понятийно-категориальный аппарат теории туризма. Усовершенствована определена понятия «гастрономический туризм» и определены наиболее авторитетные признаки классификации гастрономического туризма.

Ключевые слова: туризм, гастрономический туризм, сущность, классификация, виды гастрономического туризма.

ANNOTATION

The analysis of the contents of gastronomic tourism in the system of tourist activity is carried out, the optimal author's classification is proposed. The further development of the conceptual-categorical apparatus of the theory of tourism has been further developed. The definition of «gastronomic tourism» has been improved and the most authoritative features for the classification of gastronomic tourism have been identified.

Key words: tourism, gastronomic tourism, essence, classification, types of gastronomic tourism.

Постановка проблеми. Сьогодні проблемам функціонування і розвитку гастрономічного туризму присвячена велика кількість робіт як українських, так і зарубіжних науковців. Однак, незважаючи на значний науковий і практичний інтерес до вирішення означених проблем, немає узгодженого підходу до розуміння сутності поняття «гастрономічний туризм», а роботи, покликані досліджувати сутність та формувати класифікаційні характеристики гастрономічного туризму, мають фрагментарний характер. Невизначеність понятійного апарату не дає змоги в повному обсязі використати теоретичну базу досліджень туристичної сфери.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженнями теоретичних і практичних аспектів розвитку гастрономічного туризму, визначенням змісту, аналізом деяких об'єктів, включених до складу «гастрономічних турів»,

займалися такі зарубіжні вчені, як К. Холл, Д. Гілмор, Б. Пін, Р. Мітчелл, Д. Хендерсон, Ю. Лін, Т. Пірсон, Л. Кей.

Аналіз фахової літератури свідчить про активне науково-практичне опрацювання проблеми гастрономічного туризму в Україні. У дослідженнях А. Бусигіна, Е. Маслова, І. Комарницького, В. Федорченка, Д. Басюк, Т. Сокол, Т. Божук, Л. Прокопчук, Т. Шпараги, В. Бойко, О. Любіцевої, Ф. Шандора, Г. Волкової, М. Баштової висвітлюється історико-культурний контекст розвитку цього виду туризму, особливості створення регіональних туристичних продуктів на основі національних кулінарних традицій. Окремі фахівці розглядають гастрономічний туризм як вид хобі-туризму (І.М. Школа), тематичного туризму (Т.Г. Сокол, З.С. Каноністова), спеціалізованого туризму (В.К. Федорченко, І.М. Мініч), В. Антоненко, Д. Басюк, С. Саламатіна, Н. Алешугіна, П. Коваль у своїх працях доводять важливість розвитку цього виду діяльності в окремих регіонах України.

У вітчизняній науці вивченням взаємодії дії туристського сектору і гастрономії займаються В. Гордін, Д. Гусенова, А. Карабаєва, А. Лук'янченко, Ю. Трабская, Е. Чернова. Вказані автори фокусуються на вивченні форм і проявів гастрономічного туризму як засобу підвищення привабливості дестинації, а також на вивченні способів формування і просування гастрономічних брендів дестинації.

Постановка завдання. Мета статті – провести аналіз наявних підходів до розуміння сутності поняття «гастрономічний туризм», уточнити його визначення, встановити підходи до класифікації видів гастрономічного туризму.

Виклад основного матеріалу дослідження. Стратегічна мета розвитку туризму в Україні полягає у створенні продукту, конкурентоспроможного на світовому ринку, здатного максимально задовольнити туристські потреби населення країни, забезпечити на цій основі комплексний розвиток територій та їх соціально-економічних інтересів за збереження економічної рівноваги та історико-культурної спадщини. Перспектив-

ним і одним із найбільш динамічно розвинених сегментів як туристичного, так і ресторанного видів у сучасних умовах можна назвати «гастрономічний туризм». Цей новий вид туризму має більші перспективи розвитку, а організація «гастрономічних турів» сприяє відродженню національних кулінарних традицій.

Важливість гастрономічного туризму полягає у здатності розмежувати ціннісно-смысловий універсум культури окремих народів, і в такому ракурсі він постає як один із засобів активізації крос-культурної комунікації, є проявом міжкультурних контактів і як такий сприяє встановленню багатовекторних комунікаційних зв'язків. Внаслідок різноманітних культурних контактів відбувається обмін ментальними, духовними і матеріальними цінностями, досвідом на міжособистісному, етнічному, державному та загальноцивілізаційному рівнях.

Так, А. Бусигін стверджує, що гастрономічний туризм з огляду на цілу низку причин, які детально розглядаються у статті, може стати одним із найбільш перспективних напрямів туризму в Україні. Він також детально розглядає алгоритм просування цього туристичного продукту на західний ринок, акцентує увагу на необхідності ретельного розроблення програми гастрономічних турів з урахуванням специфіки турів [1].

В. Федорченко також обґрунтовує необхідність розвитку гастрономічного туризму, розглядає означену проблему на широкому культурно-історичному тлі, з огляду на роль і значення харчування в генезі світової цивілізації [2].

Т. Кукліна вказує на необхідність створення на туристичному ринку України такого явища, як гастрономічний туризм, який є одним із найбільш пізнавальних видів туризму і може стати чинником економічного розвитку України і важливим засобом поглиблення інтеграційних процесів між країнами світу [3].

Слід відзначити, що в українській туристології відсутнє єдине термінологічне визначення цього виду туризму. Є терміни «кулінарний туризм», «винно-гастрономічний туризм», «гурман-туризм», «гастрономічний туризм», «ресторанний туризм». Аналогічна тенденція спостерігається у закордонній літературі. Зокрема, автори Г. Аллента К. Албала, Л. Лонг, Б. Мак-Керчер, Е. Вольф, М. Холл та Р. Мітчел оперують поняттями «culinary tourism», «gastronomic tourism», «gourmet tour», «food tourism».

Вважається, що термін «кулінарний туризм» було введено у 1998 р. професором університету Bowling Green (США) Лусі Лонг. У 2001 р. Ерік Вольф написав першу статтю про кулінарний туризм у світі, пізніше він розвинув цю тему в першій книзі Міжнародної організації кулінарного туризму. У 2003 р. Ерік Вольф заснував Міжнародну асоціацію гастрономічного туризму (The International Culinary Tourism Association), яка надає широкий спектр пере-

ваг для своїх членів: навчання, розвиток і просування. Маніфест Міжнародної асоціації кулінарного туризму відображає здатність людини пізнавати культуру країни через її національну кухню: «Їжа – це квінтесенція нації, її характеру та історії». Міжнародна асоціація гастрономічного туризму в 2012 р. запропонувала вживання терміна «гастрономічний туризм» [4].

Всесвітня асоціація гастрономічного туризму (World Food Travel Association) визначає гастрономічний туризм як подорожі з метою отримання автентичного досвіду, заснованого на культурі споживання їжі або напоїв; відкритті унікальних місць та їхньої культури через національну кухню. Як світовий тренд гастрономічний туризм стає все більш важливим явищем не тільки соціального і культурного, але також і соціально-економічного плану. Подорожі за смаком, кулінарні шляхи і маршрути, знайомство з новими методами кулінарії, відвідування знаменитих місць із кулінарними традиціями або відкриття місць, пов'язаних із вирощуванням, селекцією, риболовлю та іншими харчовими промислами, стає все частіше важливим мотивом для здійснення подорожей туристами.

Засновник Міжнародної асоціації гастрономічного туризму Е. Вульф дає таке визначення: «Гастрономічний туризм – це пошук і насолода унікальною, незабутньою їжею і напоями як на іншому кінці Землі, так і на сусідній вулиці, адже, крім подорожей по своїй країні або всьому світі, ми також можемо стати гастрономічними туристами у своєму регіоні, місті чи навіть районі» [5].

Так, Х. Ридван під терміном «гастрономічний туризм» розуміє туризм, який розроблений місцевими громадами для підтримання сільського господарства [6, с. 18]. Г. Жеоргхе, П. Тудораче, П. Ністорену розуміють під цим терміном «повну або часткову поїздку для того, щоби спробувати місцеві продукти або взяти участь у заходах, які пов'язані з гастрономією» [7, с. 12]. Брокеж трактує поняття «гастрономічний туризм» як «новий досвід, який шукають туристи, а саме – гастрономічний відпочинок, тури із садівництва та гастрономії» [8, с. 249]. Д. Дасіла під зазначеним терміном розуміє «будь-який досвід туризму, в якому високо цінується і/або споживається їжа і питво, яке відображає місцеву, регіональну або національну кухню, традиції, культуру, традиційні або кулінарні методи» [9, с. 8]. Д. Басюк розглядає його як «спеціалізований вид туризму, пов'язаний з ознайомленням і дегустацією національних кулінарних традицій країн світу, що є синтезом екології, культури і виробництва» [10, с. 128]. С. Саламатіна дає таке визначення цього виду туризму: «гастрономічний туризм – вид діяльності, метою якої є знайомство з етнічною кухнею країни або регіону, основними продуктами, особливостями технології приготування страв, а також підвищення рівня знань із кулінарії» [11, с. 326].

Згідно з С.Ю. Гатауліною, «гастрономічний туризм – вид туризму, основною метою якого є знайомство з кухнею тієї чи іншої країни. Цей вид туризму має великі перспективи, а розроблення подібних маршрутів сприятиме відродженню кулінарних традицій» [12].

Як визначає Т. Трададенко, «гастрономічний туризм – це подорож по країнах і континентах для знайомства з особливостями місцевої кухні, кулінарними традиціями з метою покуштувати унікальні для приїжджого людини блюдо або продукт. Мета гастрономічних турів – насолодитися місцевою рецептурою, що увібрала в себе вікові традиції і звичаї місцевих жителів, культуру приготування їжі» [13].

Є.С. Соколов розглядає гастрономічний туризм як подорожі в різні місця планети для ознайомлення з місцевими кулінарними традиціями й особливостями національної або регіональної кухні; головною метою туристів, які вибирають гастрономічний туризм, як зазначається, є дегустації унікальних продуктів і страв, властивих винятково для цієї місцевості [14].

За Христовим Т.Т. та Драчевою О.Л. «гастрономічний туризм – туризм, коли туристи та відвідувачі, які планують частково або повністю спробувати кухню певної місцевості або здійснити заходи, пов'язані з гастрономією, відвідують певні дестинації» [15].

В.С. Ковешніков під гастрономічним туризмом розуміє спеціальні винні і гастрономічні тури; відвідування об'єктів гастрономічного туризму (спеціалізовані музеї, сироварні, винокурні, броварні тощо); відвідування ресторанів з регіональною кухнею; відвідування кулінарних курсів при готелях, а також спеціалізованих кулінарних центрах і школах; відвідування фермерських господарств; відвідування сільськогосподарських (фермерських) ринків; продовольчі виставки та ярмарки; гастрономічні та винні (пивні тощо) фестивалі тощо [16].

У своїх останніх публікаціях Ф.Ф. Шандор і М.П. Кляп розглядають гастрономічний туризм як різновид туризму згідно з класифікацією за метою подорожі [17]. Т.С. Кукліна вважає, що гастрономічний туризм – це подорожі в різні місця планети для ознайомлення з місцевими кулінарними традиціями й особливостями національної або регіональної кухні. Головна мета відпочивальників, які вибирають гастрономічний туризм, полягає в дегустації унікальних продуктів і страв, властивих винятково цій місцевості, а гастрономічні тури – спеціально розроблені тематичні програми, що можуть включати як дегустації вишуканої їжі, так і навчання в гастрономічних школах будь-якої спрямованості [3]. На думку Д.І. Басюк, найбільш вичерпним є визначення гастрономічного туризму як похідного від терміна «гастрономія» (грецьк. *στομική* – шлунок) – науки, що вивчає зв'язок між харчуванням та культурою, належить до галузі соціальних дисциплін [10]. Тоді як кулінарія (лат. *coquina* – кухня) – галузь

прикладної діяльності, пов'язаної з приготуванням їжі, що включає комплекс технологій, обладнання та рецептів і є частиною гастрономії.

Отже, проаналізувавши визначення науковців, можна дійти висновку, що гастрономічний туризм – це подорожі в країни або особливі місця для знайомства з особливостями місцевої кухні, кулінарними традиціями з метою дегустації унікальних страв та продуктів, властивих тільки для цієї країни або місцевості.

Зараз існує значна кількість досліджень, які присвячено класифікації видів гастрономічного туризму.

С.Ю. Гатауліна, В.В. Шикеринець та С.А. Макачук поділяють гастрономічний туризм на два види: сільський («зелений») і міський. Їх принципова відмінність полягає в тому, що, вирушаючи в сільську місцевість, турист прагне спробувати екологічно чистий продукт [12; 18; 19].

За Т. Трададенко гастрономічний туризм класифікується за його програмним забезпеченням (кулінарні свята та фестивалі), автор також виділяє івентивний гастрономічний туризм [13].

С.Є. Саламатіна до основних видів спеціалізації гастрономічного туризму відносить: винний, рибний, сирний, кавовий, медовий, фруктовий-ягідний, цигарковий, чайний, шоколадний, агро, змішаний [11].

Г.Г. Вишневська, А.П. Бусигін класифікують гастрономічний туризм за ключовими критеріями, такими як специфіка місцевості – сільський «зелений» та міський, мета поїздки або бажання спробувати певний напій або страви: винний, пивний, сирний, шоколадний [1; 20].

Деякі іншої думки притримуються Д.О. Стещенко, А.Ю. Парфіненко та визначають сільський, ресторанний, освітній, подієвий, а саме сільський – дегустацію місцевої кухні і продуктів, вироблених у цьому регіоні; ресторанний – відвідування найбільш відомих і популярних ресторанів, що вирізняються високою якістю, ексклюзивністю кухні, а також національною спрямованістю; освітній – навчання в спеціальних освітніх установах із кулінарною спеціалізацією, а також курсів і майстер-класів; подієвий – відвідування місцевості в певний час із метою участі у громадських та культурних заходах із гастрономічною тематикою [21].

Таким чином, гастрономічний туризм доцільно класифікувати за декількома ознаками, такими як розташування туристичного місця, за видом конкретного продукту або напою, за метою подорожі. (табл. 1).

Доцільним є виділення видів гастрономічного туризму за напрямом подорожі, адже у багатьох країнах світу є події, які присвячені окремим продуктам або стравам, як, наприклад, Масниця в країнах СНГ, фестиваль пива *Oktoberfest* у Німеччині та гастрономічний фестиваль у формі організації дипломатичного прийняття всіх рівнів та розроблення меню з урахуванням кулінарних та національних особливостей різних народів, а саме гостей прийому.

Таблиця 1

Класифікація гастрономічного туризму

Ознака класифікації	Підвид турів	Характеристика туристичної діяльності
За розташуванням туристичного місця	Сільський	Збір лісних ягід, овочів і фруктів, полювання на трюфелів або прогулянку по дорогах виноробства
	Міський	Відвідування ресторанів із дегустацією делікатесних і фірмових страв
За видом конкретного продукту або напою	Винні	Відвідування виноградників та екскурсії на виноробні господарства з дегустацією вин
	Пивні	Відвідування пивоварень, як великих так і домашніх, дегустації
	Сирні	Відвідування заводів і сирних льохів, дегустації
	Шоколадні	Відвідування шоколадних фабрик, дегустації
	Чайні	Відвідування чайних плантацій, фабрик із розфасовування продуктів збирання
	Кавові	Відвідування кавових плантацій, фабрик із розфасовування продуктів, збирання
	Агро	Відвідування агрокомплексів, фермерських угідь
	Фруктово-ягідні	Дегустація фруктів, овочів, які притаманні для цієї місцевості, країни
За метою подорожі	Змішані	Поєднання декількох спеціалізацій
	Культурно-пізнавальний	Відвідування різних екскурсій
	Оздоровчий	Дегустація чайних зборів із цілющих трав; меду в поєднанні з апітерапією ¹ , винотерапією ² , дієтотерапією ³
За напрямом подорожі	Гурман	Дегустація страв та напоїв гастрономічними спеціалістами (сомельє, дегустатор)
	Святковий	Відвідування та участь у гастросвятах
Особливі	Фестивальний	Відвідування та участь у гастрофестивалях
	Гастродипломатія	Організація дипломатичних прийомів на усіх рівнях з урахуванням кулінарних особливостей країн гостей та країни-організатора

Примітки: ¹ Апітерапія – загальна назва галузі альтернативної медицини із застосуванням бджіл і продуктів бджільництва.

² Винотерапія – це комплекс лікувальних, оздоровчих та косметологічних технологій, що використовують цілющі властивості вина, виноградного соку, а також виноградного листя та кісточок.

³ Дієтотерапія – лікувальний метод, що полягає у терапії різних захворювань спеціальною дієтою, те саме, що і лікувальне харчування – використання харчування для лікування різноманітних захворювань.

Джерело: складено автором

Висновки. Таким чином, під терміном «гастрономічний туризм» пропонується розуміти спеціалізований вид туризму, що поєднує ознайомлення і дегустацію національних кулінарних традицій країн світу та відображає здатність людини пізнавати культуру країни через її національну кухню з метою отримання психологічного, естетичного або дослідницького задоволення. Сьогодні всі наявні класифікації гастрономічного туризму можна розділити на три ознаки: за спрямованістю; за видом конкретного продукту або напою; за метою подорожі; за розташуванням туристичного місця; за особливостями організації.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

- Бусигин А.П. Как организовать кулинарный туризм? / А.П. Бусигин // Гостиничный и ресторанный бизнес. 2008. № 2. С. 74-76.
- Федорченко В. Занимательное питание / В. Федорченко // Гостиничный и ресторанный бизнес. 2005. № 2. С. 86-89.
- Кукліна Т.С. Гастрономічний туризм на туристичному ринку України / Т.С. Кукліна // URL: <http://www.sworld.com.ua/index.php/ru/tourism-and-recreation-113/>.
- Офіційний сайт Міжнародної асоціації гастрономічного туризму. URL: <http://www.worldfoodtravel.org>.
- Вульф Ерик «Что такое гастрономический туризм». URL: <http://www.worldoftravel.org/what-is-food-tourism>.
- H. Ridvan YURTSEVEN (2011). 'Sustainable Gastronomic Tourism in Gokceada (Imbros): Local and Authentic Perspectives', International Journal of Humanities and Social Science, Vol. 1 No. 18, pp. 17-26.
- C. Michael Hall and Richard Mitchell Tourism Business Frontiers: Consumers, Products and Industry. URL: <http://www.globalspec.com/reference/47077/203279/chapter-16-gastronomy-food-and-wine-tourism>.
- Matilda Brokaj (2014). 'The Impact of the Gastronomic Offer in Choosing Tourism Destination: The Case of Albania', Academic Journal of Interdisciplinary Studies MCSER Publishing, Vol 3 No 2, pp. 249-258.
- Dasilva, D. (2015). Assessing The Economic Potential For Culinary Tourism In Suriname: A Value Chain Approach.
- Басюк Д.І. Інноваційний розвиток гастрономічного туризму в Україні / Д.І. Басюк // Наук. пр. НУХТ. 2012. № 45. С. 128-132.
- Саламатіна С.Є. Стан та перспективи розвитку гастрономічного туризму на півдні Одещини / Саламатіна С.Є. // Наук. пр. ОНАХТ 2014. № 46. С. 325-329.
- Гатаулліна С.Ю., Томашек М.Н. Анализ перспектив развития гастрономического туризма в Приморском крае. – Вла-

- дивосток: Издательский дом Дальневост. федерал. ун-та, 2013. 141 с.
- 13.Трададенко Т. Гастрономічний туризм: перспективні напрями / Тетяна Трададенко, Катерина Верес // Наукові здобутки молоді – вирішенню проблем харчування людства у XXI столітті: програма і матеріали 80 міжнародної наукової конференції молодих учених, аспірантів і студентів, 10-11 квітня 2014 р. К.: НУХТ, 2014. Ч. 3. С. 563-564.
  - 14.Соколов Є.С. Рекордна кількість осіб перетнула кордон під час фіналу Євро-2012. URL: <<http://www.kmu.gov.ua/control/ru/publish>>.
  - 15.Драчева Е.Л. Гастрономический туризм: современные тенденции и перспективы / Драчева Е.Л., Христов Т.Т. // Рос. регионы: взгляд в будущее. 2015. № 3. URL: <http://futuresruss.ru/wp-content/uploads/2015/08/Христов-Драчева-.pdf>.
  - 16.Ковешніков В.С. Винний та гастрономічний туризм: важливий потенціал розвитку економіки / В.С. Ковешніков, В.В. Гармаш // Інвестиції: практика та досвід. 2017. № 4. С. 32-37.
  - 17.Кляп М.П., Шандор Ф.Ф. Сучасні різновиди туризму / М.П. Кляп, Ф.Ф. Шандор. К.: Вища освіта XXI століття. 2011. 334 с.
  - 18.Шикеринець В.В. Передумови розвитку етнотуризму в Карпатському регіоні / В.В. Шикеринець // Удосконалення механізмів державного управління соціально-економічним розвитком підприємств і галузей: 36. наук. пр. ДонДУУ. Вип. 221. Донецьк: Технопарк, 2012. С. 250-261.
  - 19.Макарчук С.А. Етнографія України: Навч. посіб. / С.А. Макарчук, Львів: Світ, 2004. 312 с.
  - 20.Вишневецька Г.Г. Потенціал кулінарних турів у контексті спеціалізованого туризму / Г.Г. Вишневецька // Актуальні проблеми історії, теорії та практики художньої культури. 2013. Вип. 31. С. 112-118. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/apitphk_2013_31_18.
  - 21.Стешенко Д.О., Парфіненко А.Ю. Гастрономічний туризм як чинник розвитку туристичної сфери України / Стешенко Д.О., Парфіненко А.Ю. // Туристичний бізнес: світові тенденції та національні пріоритети: Матеріали VI міжнародної науково-практичної конференції (9 листопада 2012 року). Х.: ХНУ імені В.Н. Каразіна. С. 239-241.
  - tives', International Journal of Humanities and Social Science, Vol. 1 No. 18, pp. 17-26.
  7. C. Michael Hall and Richard Mitchell Tourism Business Frontiers: Consumers, Products and Industry. Available at: <http://www.globalspec.com/reference/47077/203279/chapter-16-gastronomy-food-and-wine-tourism>.
  8. Matilda Brokaj (2014). 'The Impact of the Gastronomic Offer in Choosing Tourism Destination: The Case of Albania', Academic Journal of Interdisciplinary Studies MCSER Publishing, Vol 3 No 2, pp. 249-258.
  9. Dasilva, D. (2015). Assessing The Economic Potential For Culinary Tourism In Suriname: A Value Chain Approach.
  10. Basjuk D.I. (2012). "Innovative development of gastronomic tourism in Ukraine", Nauk. pr. NUHT, No. 45, pp. 128-132.
  11. Salamatina S.E. (2014). "Status and prospects of development of gastronomic tourism in the south of the Odessa region", Nauk. pr. ONAHT, No. 46, pp. 325-329.
  12. Gataullina, S.Yu., Tomashek, M.N. (2013), Analiz perspektiv razvitiya gastronomicheskogo turizma v Primorskom krae [Analysis of the prospects for the development of gastronomic tourism in Primorsky Krai.], Vladivostok: Izdatel'skii dom Dal'nevost. federal. un-ta.
  13. Tradadenco, T. (2014). Gastronomic tourism: promising directions Naukovi zdobutky molodi – vyrishenniu problem kharchuvannia liudstva u KhKhI stolitti: prohrama i materialy 80 mizhnarodnoi naukovo konferentsii molodykh uchenykh, aspirantiv i studentiv, 10-11 kvitnia 2014. K.: NUKhT, 2014. Vol. 3, pp. 563-564.
  14. Sokolov Ie.S. "A record number of people crossed the border during the Euro2012 finals", available at: <<http://www.kmu.gov.ua/control/ru/publish>> (Accessed 23 January 2018).
  15. Dracheva E.L. (2015) "Gastronomic tourism: modern trends and perspectives" Ros. regiony: vzglyad v budushchee, no. 3, available at: <http://futuresruss.ru/wp-content/uploads/2015/08/Христов-Драчева-.pdf> (Accessed 23 January 2018).
  16. Koveshnikov V.C. (2017) "Winnie the gastronomic tourism: important economic potential of the economy", Investytsii: praktyka ta dosvid, no. 4, pp. 32-37.
  17. Klyap M.P., Shandor F.F. (2011). Suchasni riznovidi turizmu [Modern varieties of tourism], Vischa osvita XXI stolittja, Kyiv, Ukraine.
  18. Shykerynets, V. V. (2012) "Prerequisites for the development of ethno-tourism in the Carpathian region", Udoskonalennia mekhanizmiv derzhavnoho upravlinnia sotsialno-ekonomichnym rozvytkom pidpriemstv i haluzei: 36. nauk. pr. DonDUU, no. 221, pp. 250-261.
  19. Makarchuk, S. A. (2004). Etnohrafiia Ukrainy [Ethnography of Ukraine], Svit, Lviv, Ukraine.
  20. Vyshnevskaya H.H. (2013) "Potential of culinary tours in the context of specialized tourism", Aktualni problemy istorii, teorii ta praktyky khudozhnoi kultury, – no. 31, pp. 112-118, available at http://nbuv.gov.ua/UJRN/apitphk_2013_31_18 (Accessed 23 January 2018).
  21. Steshenko D.O., Parfinenko A.Iu. (2012) "Gastronomic tourism as a factor in the development of tourism in Ukraine", Turystychnyi biznes: svitovi tendentsii ta natsionalni priorytety: Materialy VI mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi konferentsii, KhNU imeni V.N. Karazina, Kharkiv, pp. 239-241.

REFERENCES:

1. Busigin A.P. (2008). "How to organize a culinary tourism?", Gostinichnyj i restorannyj biznes, No. 2, pp. 74-76.
2. Fedorchenko V. (2005). "Entertaining food", Gostinichnyj i restorannyj biznes, No. 2, pp. 86-89.
3. Kuklina T.S. "Gastronomic tourism on the tourist market of Ukraine", available at: <http://www.sworld.com.ua/index.php/ru/tourism-and-recreation-113/> (Accessed 23 January 2018).
4. Official website of the International Association of Gastronomic Tourism, Available at: <http://www.worldfoodtravel.org> (Accessed 23 January 2018).
5. Vul'f Erik "What is gastronomic tourism", available at: <http://www.worldoftravel.org/what-is-food-tourism> (Accessed 23 January 2018).
6. H. Ridvan YURTSEVEN (2011). 'Sustainable Gastronomic Tourism in Gokceada (Imbros): Local and Authentic Perspec-

Omelnyska V.O.
*Assistant Lecturer at Department of Technology
in Restaurant Economy and Hotel and Restaurant Business,
Donetsk National University of Economics and Trade
named after Mykhailo Tugan-Baranovsky*

ESSENCE AND CLASSIFICATION OF GASTRONOMIC TOURISM

To date, there is no agreed approach to understanding the essence of the concept of “gastronomic tourism”, and works designed to explore the essence and formulate classification characteristics of gastronomic tourism are fragmentary in nature. The uncertainty of the conceptual apparatus does not allow us to fully utilize the theoretical basis of research in the tourism sector.

The purpose of the work is to analyse existing approaches to understanding the essence of the concept of “gastronomic tourism”, clarifying its definition, establishing approaches to the classification of types of gastronomic tourism.

The analysis of contents of gastronomic tourism in the system of tourist activity is carried out; the optimal author’s classification is proposed. The conceptual-categorical apparatus of the theory of tourism has been further developed. The definition of “gastronomic tourism” has been improved and the most authoritative features for the classification of gastronomic tourism have been identified.

Thus, the term “gastronomic tourism” is proposed to understand the specialized type of tourism, which combines familiarization and tasting of the national culinary traditions of countries of the world and reflects the ability of a person to recognize the culture of the country through its national cuisine in order to obtain psychological, aesthetic or research satisfaction. To date, all existing classifications of gastronomic tourism can be divided into three features: by direction, by type of a particular product or drink; for the purpose of traveling; by location of the tourist spot; peculiarities of the organization.